

Έγκλημα η φτώχεια

Κώστας Παπαδάκης

Σε ένα μακρόχρονο περιβάλλον αυξανόμενης κοινωνικής υποβάθμισης και λεηλασίας, αυταρχισμού όλων των εξουσιών, καταστολής και συρρίκνωσης της έννομης προστασίας και των δημοκρατικών δικαιωμάτων και ελευθεριών των πολιτών θα ήταν σφάλμα κάθε προσδοκία προοδευτικής μεταρρύθμισης του Ποινικού Κώδικα. Το νομοσχέδιο δεν δόθηκε ολόκληρο στη δημοσιότητα και συνεπώς δεν είναι δυνατός ο σχολιασμός του συνόλου του. Για όσα διέρρευσαν -επιλεκτικά και για σφυγμομέτρηση των αντιδράσεων- άξια επισήμανσης είναι τα ακόλουθα:

Πρώτον, η αποσυμφόρηση των φυλακών δεν πρόκειται να επιτευχθεί με την κατάργηση μικροαδικημάτων ή την πρόβλεψη εναλλακτικών ποινών (άν ποτέ εφαρμοστούν). Είναι κυρίως προϊόν υπερδιόγκωσης της θέσπισης και απόδοσης κακουργημάτων και προφυλακίσεων, δικαστικού ρατσισμού, εγκληματοποίησης της φτώχειας, της περιθωριοποίησης της μετανάστευσης, των αντιστάσεων. Και απαιτεί ουσιαστική αποποινικοποίηση και σοβαρό περιορισμό των προφυλακίσεων.

Δεύτερον, ουσιαστική αποποινικοποίηση δεν συνιστά η τυπική κατάργηση σωρείας άχρηστων άρθρων του Ποινικού Κώδικα, για την οποία μάλιστα χρειάστηκαν πέντε χρόνια (!), αλλά η μείωση των επιβαρυντικών περιστάσεων που αναβαθμίζουν δεκάδες πλημμελήματα σε κακουργήματα.

Τρίτον, η τροποποίηση του τρομονόμου με την προσθήκη του οικονομικού κινήτρου ως υποχρεωτικού στοιχείου για το αδίκημα της συμμετοχής σε εγκληματική οργάνωση (σημερινό ΠΚ187) ασφαλώς αποτελεί ομολογία ότι μέχρι σήμερα διώκονταν και άλλα κίνητρα, τα πολιτικά. Έχουν διωχθεί δεκάδες κατηγορούμενοι για τις υποθέσεις των 17N, ΕΑ ΣΠΦ κ,λπ. Αλλά αυτοί δεν διώκονται μόνο με το ΠΚ 187, αλλά και με το ΠΚ 187Α, που δεν

καταργείται. Ανεξάρτητα από την πάγια θέση αρχής να καταργηθούν πλήρως όλοι οι τρομονόμοι, η συγκεκριμένη τροποποίηση σήμερα είναι δώρο στην Χρυσή Αυγή, ικανό να απαλλάξει άμεσα με βούλευμα τους περισσότερους κατηγορούμενους της.

Τέταρτο, το -πολύ μικρό όσο ισχύει το ΠΚ 187Α- κενό που δημιουργεί η παραπάνω τροποποίηση του τρομονόμου επιχειρείται να καλυφθεί με την αναβάθμιση του αδικήματος της απειλής προβολής του δημοκρατικού πολιτεύματος σε κακούργημα απειλούμενο μέχρι και με ισόβια.

Η αοριστία των πράξεων που συνιστούν τέτοια απειλή ανοίγει νέο πεδίο δίωξης πολιτικών πράξεων και δικαστικού αϋταρχισμού.

Πέμπτον, η θέσπιση του ρατσιστικού κινήτρου ως επιβαρυντικής περίπτωσης αδικημάτων βίας και άλλων προσβολών λείπει όχι μόνο από το «αντιρατσιστικό νομοσχέδιο» αλλά και από τον νέο Ποινικό Κώδικα.

Δημοσιεύθηκε στο ΠΡΙΝ, 31.8.2014